

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Ndc/14/2021
Identifikačné číslo spisu: 8720202378
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8720202378.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci manželky Bc. V. B., bytom V., V. XX, zastúpenej JUDr. Mgr. Martinou Tomasovou, advokátkou so sídlom v Poprade, Francisciho 3288, a manžela X. B., bytom O., Z. V. XXA, zastúpeného advokátskou kanceláriou ANDELOVÁ & Co., s. r. o., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 10H, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej K. B., narodenej XX. R. XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom v Bratislave, Vázovova 7/A, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/134/2020, o návrhu matky na prikázanie veci Okresnému súdu Poprad, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/134/2020 Okresnému súdu Poprad z dôvodu vhodnosti **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Vo veci rozvodu manželstva účastníkov a úpravy výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletej dcére, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/134/2020, podala manželka a matka maloletej návrh na prikázanie veci Okresnému súdu Poprad z dôvodu vhodnosti. Návrh odôvodnila skutočnosťou, že spolu s maloletou K. sa odsťahovala z O. do V. na základe dohody rodičov, keď otec maloletej vyslovil súhlas s tým, aby matka vykonávala osobnú starostlivosť o maloletú v meste Poprad. V súčasnosti majú matka spolu s maloletou trvalý pobyt v Poprade, maloletá tam navštevuje materskú školu, venuje sa všetkým voľnočasovým, záujmovým a sociálnym aktivitám; matka je v Poprade zamestnaná. Matka zastáva názor, že súd v mieste trvalého bydliska maloletej jej poskytne najlepšiu ochranu jej práv nielen zo strany súdu, ale aj v podobe hájenia záujmov maloletej kolíznym opatrovníkom, ktorý je priamo a bezprostredne oboznámený s pomermi domáceho prostredia, v ktorých sa maloleté dieťa nachádza.

2. K podanému návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti sa vyjadril manžel a otec maloletej, ktorý s navrhovaným prikázaním veci nesúhlasil. Poukázal na ustanovenie § 92 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ktoré zakladá tzv. výlučnú miestnu príslušnosť súdu, pre určenie ktorej je

podstatná adresa faktického pobytu účastníka (bydlisko) a nie adresa trvalého pobytu. Posledné spoločné bydlisko manželov bolo na adrese Z. V. XXA v O., pričom na tejto adrese má manžel do dnešného dňa svoje bydlisko, čo medzi účastníkmi konania nie je sporné. Preto je na konanie o rozvod manželstva príslušný Okresný súd Bratislava IV.

3. Kolízny opatrovník sa k návrhu matky maloletej na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti nevyjadril.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 39 ods. 2, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Bratislava IV) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Poprad). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

6. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán sporu, pričom na pomery strany (účastníka), ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu (účastníkov konania). Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

8. V danom prípade manželka a matka maloletej odôvodňuje vhodnosť ňou navrhovanej delegácie veci skutočnosťou, že v súčasnosti majú spolu s maloletou trvalý pobyt v Poprade, maloletá tam navštevuje materskú školu, venuje sa tu voľnočasovým, záujmovým a sociálnym aktivitám; matka je v Poprade zamestnaná. Podľa názoru matky súd v mieste trvalého bydliska maloletej jej poskytne najlepšiu ochranu jej práv nielen zo strany súdu, ale aj zo strany kolízneho opatrovníka, ktorý je priamo a bezprostredne oboznámený s pomermi domáceho prostredia, v ktorých sa maloleté dieťa nachádza.

9. Uvedené dôvody však nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu matky vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na súd sú vo všeobecnosti skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Okrem toho procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd (§ 104 CSP). Navrhované prikázanie sporu sa nejaví byť výhodné ani pre manžela a otca maloletej, ktorý s ním nesúhlasil.

10. Vzhľadom k uvedenému aj k doposiaľ vykonanému dokazovaniu vo veci dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že nemožno predpokladať, že miestne nepríslušný súd zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci. V danom prípade nie sú teda splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.